

Fremsat den 23. januar 2020 af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil)

Forslag

til

Lov om forbud mod udbud af opgavebesvarelser m.v. til eksaminander på en uddannelsesinstitution under Børne- og Undervisningsministeriet eller Uddannelses- og Forskningsministeriet¹⁾

§ 1. Denne lov finder anvendelse på udbud, herunder markedsføring, formidling eller salg, af skriftlige opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp til aflæggelse af prøver og eksamener.

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Prøver og eksamener: Prøver og eksamener efter bestemmelserne i de regler, der gælder for den pågældende uddannelse eller faget.
- 2) Eksaminand: En person, der aflægger en prøve eller eksamen.
- 3) Uretmæssig hjælp: Bistand til en eksaminand til at
  - a) skaffe sig eller give andre eksaminander hjælp til besvarelse af en prøve eller eksamen, herunder kommunikation under prøven eller eksamen,
  - b) udgive andres arbejde som eksaminandens eget,
  - c) anvende ikke-tilladte hjælpemidler, eller
  - d) skaffe sig anden hjælp givet i direkte forbindelse med aflæggelse af prøver og eksamener.

§ 3. Der må ikke ske udbud, herunder markedsføring, formidling eller salg, af skriftlige opgavebesvarelser eller an-

den uretmæssig hjælp til eksaminander på en uddannelsesinstitution under Børne- og Undervisningsministeriet eller Uddannelses- og Forskningsministeriet til aflæggelse af prøver eller eksamener.

§ 4. Overtrædelse af § 3 straffes med bøde. Der skal ved udmålingen af bøde tages særligt hensyn til, om overtrædelser er af grov eller gentagen karakter.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 3. Er der ved en overtrædelse opnået et økonomisk udbytte, konfiskeres denne efter reglerne i straffelovens 9. kapitel. Kan der ikke ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmåling af en bøde.

Stk. 4. Den, der forsætligt medvirker til overtrædelse af § 3 kan pålægges strafansvar efter straffelovens § 23.

§ 5. Børne- og undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

¹⁾ Loven har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (Informationsproceduredirektivet), herunder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked (E-handelsdirektivet). Lovforslaget er endvidere notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (Servicedirektivet).

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets hovedpunkter
  - 2.1. Forbud mod udbud, herunder markedsføring, formidling og salg, af opgavebesvarelser m.v.
    - 2.1.1. Gældende ret
      - 2.1.1.1. Prøve- og eksamensafleggelse på uddannelser under Børne- og Undervisningsministeriet
      - 2.1.1.2. Prøve- og eksamensafleggelse på de videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet
      - 2.1.1.3. Salg af skriftlige opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp
    - 2.1.2. Ministeriets overvejelser
    - 2.1.3. Den foreslåede ordning
  - 2.2. Sanktion
    - 2.2.1. Gældende ret
    - 2.2.2. Ministeriets overvejelser
    - 2.2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Den teknologiske udvikling er af stor betydning for elever og studerende. Den har i vid udstrækning sat sit præg på indretningen af undervisningen på uddannelsesinstitutionerne og medført udfordringer i forhold til prøve- og eksamensafviklingen som følge af de nye muligheder for eksamenssnyd.

Der er derfor behov for indførelse af foranstaltninger med henblik på at sikre effektiv håndhævelse af prøve- og eksa-

mensreglerne på Børne- og Undervisningsministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets områder.

Formålet med prøve og eksamen er at dokumentere, i hvilken grad eksaminanden opfylder de mål og krav, der er fastsat for faget og uddannelsen. Det er afgørende, at prøvesystemet underbygger formålet med prøver og eksamener. Prøver og eksamener skal derfor på den ene side sikre objektivitet i vurderingerne og på den anden side sikre, at prøver og eksamener gennemføres ensartet på tværs af uddannelserne. Prøver skal med andre ord afprøve, hvad den enkelte har lært på tidspunktet for prøvens afholdelse. Det forhold, at der opstilles og markedsføres et system for bestilling af skriftlige opgavebesvarelser m.v. vil kunne modvirke og i sidste ende underminere det af lovgiver fastsatte formål med de offentligt finansierede prøver og eksamener.

Med lovforslaget foreslås det, at der indføres et strafbelagt forbud mod udbud, herunder markedsføring, formidling eller salg, af opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp til eksaminander, der deltager i en prøve eller eksamen på en uddannelsesinstitution på Børne- og Undervisningsministeriets eller Uddannelses- og Forskningsministeriets områder. Det foreslås, at en overtrædelse af forbuddet straffes med bøde.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Forbud mod udbud, herunder markedsføring, formidling og salg, af opgavebesvarelser m.v.

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Prøve- og eksamensafleggelse på uddannelser under Børne- og Undervisningsministeriet

Prøve- og eksamensafleggelse på de enkelte uddannelsesniveauer har hvert deres lovgivningsmæssige grundlag.

Reglerne om prøve- og eksamensafleggelse på grundskoleniveau følger af §§ 14 og 19 f i folkeskoleloven, § 1, stk. 3, og § 8 a i lov om friskoler og private grundskoler, § 2, stk. 4, og § 5 a i lov om efterskoler og frie fagskoler, § 3 a i lov om ungdomsskoler, § 8 i lov om kommunale særlige tilbud om grundskoleundervisning til visse udenlandske børn og unge, og § 8 i lov om kommunale internationale grundskoler, som regulerer prøve- og eksamensafleggelsen for elever ved de enkelte skoleformer.

De nærmere regler om tilrettelæggelse, planlægning, adgang og afholdelse af folkeskolens prøver er aktuelt fastsat i bekendtgørelse nr. 1128 af 14. november 2019 om folkeskolens prøver (Prøvebekendtgørelsen). Bekendtgørelsen finder anvendelse for alle skoleformer, der afholder folkeskolens prøver, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Det er i bekendtgørelsen forudsat, at eleven ved aflæggelse af folkeskolens prøver ikke må skaffe sig selv eller give en anden elev uretmæssig hjælp eller forsøge på dette. Der må ved prøverne alene benyttes tilladte hjælpemidler. Besvarelser i forbindelse med prøveaflæggelsen skal være elevens egen og selvstændige besvarelse. Ved benyttelse af tidligere bedømt arbejde skal eleven henvise hertil.

Reglerne om prøve- og eksamensafleggelse på ungdomsuddannelsesniveau følger af § 21, stk. 5, § 28, stk. 4, § 30, stk. 1-3, og §§ 45-54 i lov om de gymnasiale uddannelser, § 33 i lov om erhvervsuddannelser og §§ 35 og 36 i lov om forberedende grunduddannelse, som regulerer prøve- og eksamensafleggelsen for elever ved de enkelte uddannelsesformer.

De nærmere regler om tilrettelæggelse, planlægning, adgang og afholdelse af prøver ved de gymnasiale uddannelser er aktuelt fastsat i bekendtgørelse nr. 343 af 8. april 2016 om prøver og eksamen i de almene og studieforberedende ungdoms- og voksenuddannelser (Almen eksamensbekendtgørelse), bekendtgørelse nr. 1276 af 27. november 2017 om visse regler om prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser og bekendtgørelse nr. 224 af 19. marts 2018 om adgangen til at medbringe og anvende udstyr, herunder digitale hjælpemidler, under prøver i de gymnasiale uddannelser.

Det er i prøve- og eksamensreglerne forudsat, at eleven ved aflæggelse af prøver ved de gymnasiale uddannelser ikke må skaffe sig selv eller give en anden elev uretmæssig hjælp eller forsøge på dette. Der må ved prøverne alene benyttes tilladte hjælpemidler. Besvarelser i forbindelse med prøveaflæggelsen skal være eksaminandens egen og selvstændige besvarelse. Ved benyttelse af eget tidligere bedømt arbejde skal eksaminanden henvise hertil.

De nærmere regler om undervisning og evaluering, herunder afholdelse af prøver inden for forberedende voksenundervisning er aktuelt fastsat i bekendtgørelse nr. 1796 af 27. december 2018 om undervisning m.v. inden for forberedende voksenundervisning.

De nærmere regler om tilrettelæggelse, planlægning, adgang og afholdelse af prøver ved erhvervsuddannelser er aktuelt fastsat i bekendtgørelse nr. 41 af 16. januar 2014 om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, bekendtgørelse nr. 1619 af 27. december 2019 om erhvervsuddannelser, bekendtgørelse nr. 37 af 15. januar 2020 om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne.

Det er i prøve- og eksamensreglerne forudsat, at eleven ved aflæggelse af prøver ved erhvervsuddannelserne ikke må skaffe sig selv eller give en anden elev uretmæssig hjælp eller forsøge på dette. Der må ved prøverne alene benyttes tilladte hjælpemidler. Besvarelser i forbindelse med prøveaflæggelsen skal være eksaminandens egen og selvstændige

besvarelse, herunder ved benyttelse af tidligere bedømt arbejde skal eksaminanden henvise hertil.

Voksen- og efteruddannelsesområdet omfatter blandt andet arbejdsmarkedsuddannelser, Træningsskolens Arbejdsmarkedsuddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning og hf-enkeltfag.

Reglerne om prøve- og eksamensafleggelse på voksen- og efteruddannelsesniveau følger af §§ 11, 13, 15 og 16 i lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), § 4, stk. 4 og 5, og § 9 i lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og § 11, stk. 3 og 4, og § 12 i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

De nærmere regler om tilrettelæggelse, planlægning, adgang og afholdelse af prøver ved voksen- og efteruddannelser er aktuelt fastsat i bekendtgørelse nr. 1796 af 27. december 2018 om undervisning m.v. inden for forberedende voksenundervisning, bekendtgørelse nr. 1380 10. december 2019 om almen voksenuddannelse (avu-bekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 1795 af 27. december 2018 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

De grundlæggende, principielle krav til prøveafholdelsen fremgår af § 18, stk. 6, 3.-7. pkt., i bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser. Det fremgår heraf, at prøven afholdes på en måde, som er tilpasset undervisningens tilrettelæggelse og målgruppen. Afholdelsesmåden skal yderligere tilgodese hensynet til, at deltageren hverken kommunikerer med andre ud over det tilsigtede eller benytter ikke tilladte hjælpemidler, og føre til individuel bedømmelse ud fra objektive kriterier af, om den enkelte deltager har nået målet med uddannelsen. Prøven afholdes i naturlig tilknytning til uddannelsen, uden censur, i overensstemmelse med det af det pågældende efteruddannelsesudvalgs og eventuelt uddannelsesinstitutionen fastsatte. Prøven kan, hvis der er fastsat regler herom, afholdes med forskellige spørgsmål til forskellige deltagere, afholdes med forberedelsestid, afholdes som fjernundervisning og aflægges i et samarbejde mellem to eller flere deltagere. En deltager må ikke have adgang til et prøveeksemplar med besvarelse. I øvrigt må alle hjælpemidler benyttes, medmindre de er udelukket i beskrivelsen af prøven.

2.1.1.2. Prøve- og eksamensafleggelse på de videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet

De videregående uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område udbydes af universiteter, professionshøjskoler for videregående uddannelser, erhvervsakademier for videregående uddannelser, Medie- og Journalisthøjskolen, videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner og maritime uddannelsesinstitutioner.

Uddannelserne omfatter blandt andet universiteternes og de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioners udbud af bachelor- og kandidatuddannelser samt erhvervsakademiernes, professionshøjskolernes og de maritime uddannelsesinstitutioners udbud af erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. De videregående uddannelsesinstitutioner udbyder endvidere efter- og videreuddannelser på blandt andet master-, diplom-, og akademineiveau.

Med hjemmel i de gældende institutions- og uddannelseslove er der på bekendtgørelsesniveau fastsat nærmere regler om blandt andet prøve og eksamen og om kravene til studieordningerne for de enkelte uddannelser.

Det fremgår endvidere af de gældende institutions- og uddannelseslove, at de enkelte uddannelsesinstitutioner fastsætter regler om disciplinære foranstaltninger over for de studerende.

Der er på Uddannelses- og Forskningsministeriets område ingen regulering af salg af opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp.

Det følger af § 8, stk. 1, i universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 778 af 7. august 2019, at uddannelses- og forskningsministeren fastsætter generelle regler om uddannelse, herunder prøver, eksaminer og censur.

De nærmere regler er aktuelt fastsat i bekendtgørelse om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen), jf. bekendtgørelse nr. 1062 af 30. juni 2016.

Det følger af § 10 i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbekendtgørelse nr. 787 af 8. august 2019, at uddannelses- og forskningsministeren blandt andet fastsætter regler om eksaminer, prøver og bedømmelser.

De nærmere regler er aktuelt fastsat i bekendtgørelse om eksamen og censur ved de videregående kunstneriske uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet, jf. bekendtgørelse nr. 29 af 13. januar 2020.

Det følger af § 22, stk. 1, nr. 4, i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1343 af 10. december 2019, at uddannelses- og forskningsministeren fastsætter regler om uddannelserne, herunder om orlov, prøver og eksamen.

De nærmere regler er aktuelt fastsat i bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser (eksamensbekendtgørelsen), jf. bekendtgørelse nr. 18 af 9. januar 2020.

Det følger af § 12, stk. 1, nr. 4, i lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 781 af 8. august 2019, at uddannelses- og forskningsministeren under iagttagelse af bindende internationale bestemmelser kan fastsætte regler om eksamens- og prøveordninger, herunder tilmelding til og afmelding fra prøver.

De nærmere regler er aktuelt fastsat i bekendtgørelse om prøver i de maritime uddannelser, jf. bekendtgørelse nr. 1585 af 13. december 2016.

Der er hverken på Børne- og Undervisningsministeriets eller Uddannelses- og Forskningsministeriets områder regulering af markedsføring, formidling eller salg af opgavebesvarelser eller anden tilsvarende bistand, herunder et strafsanktioneret forbud. Elever, der pågribes i eksamenssnyd, sanktioneres efter prøve- og eksamensreglerne på de respektive ministerområder.

2.1.1.3. Salg af skriftlige opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp

Lov om tjenester i informationssamfundet herunder visse aspekter af elektronisk handel (E-handelsloven) gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked (E-handelsdirektivet), som er et minimumsdirektiv.

E-handelsloven finder anvendelse på tjenester i informationssamfundet, hvorved forstås tjenester med et kommercielt sigte, som leveres online (ad elektronisk vej over en vis distance) på individuel anmodning fra en tjenestemodtager. E-handelsloven regulerer ikke bestemte produkter, men udstikker nogle generelle forpligtelser ved e-handel.

Det følger af e-handelslovens § 3 et princip om hjemlandskontrol, der indebærer, at udbydere af informationssamfundstjenester, som er etableret i Danmark, og som retter deres virksomhed mod forbrugere i et andet medlemsland, som udgangspunkt kan nøjes med at overholde gældende dansk offentligretlig lovgivning. Det indebærer også, og at det kun er de danske myndigheder, som fører tilsyn med virksomheden.

Det følger af e-handelslovens § 4 et princip om gensidig anerkendelse, der indebærer, at en tjenesteyder, der er etableret i et andet land inden for EU/EØS, og som leverer en informationssamfundstjenester, er undtaget fra overholdelse af danske regler, selv om tjenesten retter sig mod Danmark. Tjenesteyderen skal således som udgangspunkt alene overholde lovgivningen i det land, hvor tjenesteyderen er etableret.

E-handelslovens § 6 indeholder herudover en indgrebsprocedure, hvorefter myndighederne kan træffe foranstaltninger, som begrænser adgangen til at levere en informationssamfundstjeneste, over for en tjenesteyder, der er etableret i et andet EU/EØS-land. Dette forudsætter, at en række nærmere angivne betingelser er opfyldt. Foranstaltningen skal være nødvendig ud fra hensynet til den offentlige orden, især forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af lovovertrædelser, herunder beskyttelsen af mindreårige og bekæmpelsen af enhver tilskyndelse til had på grund af race, køn, religion eller nationalitet, og krænkelser af en-

kelpersoners værdighed, beskyttelse af folkesundheden, den offentlige sikkerhed, eller forbrugere, herunder investorer.

Det følger af markedsføringslovens § 3, at erhvervsdrivende skal udvise god markedsføringsskik under hensyntagen til forbrugere, erhvervsdrivende og almene samfundsinteresser (god markedsføringsskik). Markedsføringslovens general-klausul om god markedsføringsskik angiver markedsføringslovens overordnede norm og udtrykker konkurrenceretens almindelige princip.

I forhold til tjenester, som ikke formidles online, gælder lov om tjenesteydelser i det indre marked, som gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (Servicedirektivet). Servicedirektivet har til formål at nedbryde barrierer i EU og gøre det lettere for især små og mellemstore servicevirksomheder at handle på EU's indre marked og indeholder bestemmelser, der begrænser de krav, som myndighed må stille til servicevirksomheder.

Lov om tjenesteydelser i det indre marked omfatter tjenesteydere, der er etableret i Danmark og tjenesteydere, der er etableret i et andet EU/EØS-land, som ønsker at leverer tjenesteydelser i Danmark på midlertidig basis. Loven indeholder regler om etablering i Danmark for tjenesteydere, der er statsborgere (fysiske personer), eller er etableret (juridiske personer) i et andet EU/EØS-land samt for danske statsborgere, der ønsker at etablere servicevirksomhed. Loven finder anvendelse på alle tjenesteydelser, som ikke udtrykkeligt er undtaget herfra, jf. lovens § 1, stk. 2 og 3, uanset om de leveres til forbrugere eller erhvervsdrivende.

2.1.2. Ministeriets overvejelser

Børne- og Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet finder, at det af hensyn til at kunne sikre effektiv håndhævelse af prøve- og eksamensreglerne på uddannelsesinstitutionerne på ministerområderne er et behov for at indføre et forbud mod udbud, herunder markedsføring, formidling eller salg, af opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp.

Det er hensigten, at forbuddet mod salg eller anden uretmæssig hjælp bør rettes mod prøveformer, der gør det muligt for eksaminanden at skaffe sig uretmæssig hjælp i forbindelse med prøve- og eksamensafleggelse på de respektive ministeriers uddannelsesområder. Efter de gældende prøve- og eksamensregler kan prøveformerne være skriftlige, mundtlige, praktiske eller kombinationer heraf, hvor det navnlig vil være den skriftlige prøveform, der indebærer den største risiko for anskaffelse af uretmæssig hjælp.

Med lovforslaget afgrænses begrebet »uretmæssig hjælp« på samme måde, som det følger af en række af de gældende prøve- og eksamensregler på Børne- og Undervisningsministeriets område. Det vil sige, at begrebet omfatter situationer, hvor der ydes eksaminanden bistand til at skaffe sig eller give andre eksaminander uretmæssig hjælp til besvarelse

af en opgave, herunder kommunikation under prøven, udgive andres arbejde som sit eget eller anvende ikke-tilladte hjælpemidler.

Der vil i forhold til ovenstående afgrænsning være tilgrænsende situationer, hvor den faglige bistand, herunder faglig sparring, vejledning, privat undervisning, lektiehjælp, der bliver ydet, og som normalt ikke vil blive betragtet som uretmæssig hjælp. Det kan være hjælp, som den enkelte elev eller studerende modtager for at dygtiggøre sig og for at blive bedre rustet til at gå til eksamen.

Det følger af forarbejderne til markedsføringslovens § 3 om god markedsføringsskik, at bestemmelsen bl.a. finder anvendelse på forhold, der vedrører smag og anstændighed. Hensynet til smag og anstændighed skal forstås i en bred samfundsmæssig kontekst og beskytter bl.a. forbrugere mod handelspraksis, som krænker almene samfundshensyn og mod uetisk handelspraksis. Forbrugerombudsmanden har i en konkret sag den 23. maj 2018 udtalt, at den i sagen omhandlede virksomhed ved at opstille og markedsføre et system for bestilling af eksamensopgaver og andre opgavebesvarelser modvirkede og i sidste ende underminerede det af lovgiver fastsatte formål med den offentligt finansierede uddannelse og med eksaminer. Dette var efter Forbrugerombudsmandens opfattelse en uetisk virksomhed, der krænkede almene samfundshensyn, og var derfor i strid med god markedsføringsskik.

Det er Børne- og Undervisningsministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets opfattelse, at forbuddet bør være rettet mod udbud, herunder markedsføring, formidling og salg, af skriftlige opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp, det vil sige, at forbuddet vil være gældende allerede ved at der udbydes skriftlige opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp. Forbuddet bør være rettet mod den fysiske eller juridiske person, der forestår udbuddet, som skal have til formål at skaffe eksaminanden uretmæssig hjælp. Udbuddet vil typisk foregå online (det vil sige ad elektronisk vej over en vis distance).

2.1.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås indført et generelt forbud mod udbud, herunder markedsføring, formidling eller salg, af skriftlige opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp til eksaminander, der deltager i en prøve eller eksamen inden for Børne- og Undervisningsministeriets eller Uddannelses- og Forskningsministeriets områder. Forbuddet omfatter dermed ikke kun salg, da det findes mest hensigtsmæssigt at kunne straffe overtrædelsen, allerede når der sker udbud af salg af den uretmæssige hjælp.

Det afgørende vil være, at der sker udbud af salg af de pågældende ydelser, der har til formål at bistå eksaminanden med at skaffe sig uretmæssig hjælp i forbindelse med prøve- eller eksamensafleggelsen. Det vil imidlertid ikke være afgørende, om udbuddet er sket til andre end eksaminanden for eksempel et familiemedlem eller ven, hvis det efter en

konkret bevisførelse kan lægges til grund, at formålet hermed er at skaffe en eksaminand uretmæssig hjælp. Forbuddet omfatter fysiske og juridiske personer.

Ansvarssubjektet vil være den, der udbyder den uretmæssige hjælp, hvorved der ydes bistand til overtrædelse af prøve- og eksamensreglerne.

Forbuddet er således ikke møntet på forhold, hvor elever eller studerende køber eller modtager de omtalte ydelser, idet elever og studerende, der pågribes i eksamenssnyd, sanktioneres efter prøve- og eksamensreglerne på de respektive ministerområder.

2.2. Sanktion

2.2.1. Gældende ret

Prøve- og eksamensreglerne på de respektive ministerområde indeholder regler, der fastlægger, hvornår der er tale om uretmæssig hjælp, og at eleven eller den studerende vil kunne bortvises fra prøven, hvis de pågribes i overtrædelse af prøve- og eksamensreglerne. Disse regler afspejler de enkelte uddannelsesområder særegne karakterer. Reglerne fastlægger endvidere uddannelsesinstitutionernes opgaver med hensyn til at føre tilsyn ved prøveafviklingen og aflevering af opgaver.

Der er ikke i gældende lovgivning bestemmelser, der giver adgang til at sanktionere en udbyder af den uretmæssige hjælp.

Det følger af markedsføringslovens § 24, stk. 1, at handlinger i strid med markedsføringsloven kan forbydes ved dom, og at retten i forbindelse med et forbud kan meddele påbud, som anses nødvendige for at sikre forbuddets overholdelse og genoprettelse af retstilstanden forud for den ulovlige handling. Tilsidesættelse af et nedlagt forbud eller påbud nedlagt af retten straffes med bøde eller fængsel i op til 4 måneder, jf. markedsføringslovens § 37, stk. 1.

Det følger endvidere af markedsføringslovens § 36, at Forbrugerombudsmanden, når der øjensynligt er fare for, at formålet med et forbud, jf. markedsføringslovens § 24, stk. 1, vil forspildes, hvis en almindelig retssag skal afventes, kan nedlægge foreløbigt forbud. Sag til stadfæstelse af forbuddet skal anlægges ved retten senest næste hverdag. Kan en sag til stadfæstelse af Forbrugerombudsmandens forbud ikke afgøres af retten ved dom senest 5 hverdage efter sagens anlæg, kan retten under sagens forberedelse inden udløbet af fristen ved kendelse bestemme, at forbuddet fortsat skal gælde. Stadfæstes forbuddet ikke inden fristens udløb, er det bortfaldet. Forsætlig overtrædelse af forbuddet kan ifølge retsplejelovens § 430 straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

2.2.2. Ministeriets overvejelser

Formålet med prøveafleggelse er at dokumentere, i hvilken grad eksaminanden opfylder de mål og krav, der er fastsat for faget og uddannelsen. Det forhold, at der opstilles og markedsføres et system for bestilling af opgavebesvarelser m.v. vil kunne modvirke og i sidste ende underminere det af lovgiver fastsatte formål med den offentligt finansierede uddannelse og prøver. Der er derfor behov for et strafsanktioneret forbud.

Børne- og Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet finder derfor, at overtrædelse af forbuddet vil skulle straffes med bøde.

Det aktuelle marked for udbydere af lektiehjælp, vejledning eller lignende vil typisk være i privat regi, hvor der indrykkes annoncer på hjemmesider. Hovedparten af disse annoncer vurderes at have karakter af almindelig lektiehjælp, vejledning eller lignende. Enkelte af disse vil imidlertid afhænge af den rekvirerede ydelse kunne indeholde elementer, der ud fra en konkret vurdering af sagens omstændigheder vil potentielt kunne udgøre uretmæssig hjælp til en eksaminand. Udbyderen kan være en virksomhed eller en privat person. Børne- og Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet finder, at forbuddet vil skulle omfatte fysiske og juridiske personer.

Børne- og Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet finder, at der i forhold til håndhævelse af det foreslåede forbud entydigt skal kunne placeres et ansvar hos den, der vil have en økonomisk gevinst ved, at der udbydes bistand til overtrædelse af prøve- og eksamensreglerne. Det vil derfor ved afgrænsningen af personkredsen, der vil skulle omfattes af det foreslåede forbud, tillige bør omfatte personer, der forsætligt medvirker til overtrædelse af det foreslåede forbud.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås indført et generelt forbud, som ved overtrædelse vil være strafbelagt. Det vil ikke være en forudsætning for at straffe, at der er nedlagt et konkret forbud, som efterfølgende er overtrådt. Den, der overtræder forbuddet, vil kunne straffes direkte for udbuddet af de omfattede ydelser.

Det foreslås, at overtrædelse af forbuddet straffes med bøde. Den uberettigede vinding, som gerningspersonen har haft ved udbuddet eller salget, vil skulle indgå i vurderingen af straffens fastsættelse. Der vil ved udmålingen af bøde skulle tages særligt hensyn til, om overtrædelsen er af grov eller gentagne karakter. Da strafferammen for overtrædelse af forbuddet er bøde, straffes der ikke forsøg, jf. straffelovens § 21, stk. 3.

Forbuddet vil omfatte fysiske og juridiske personer.

Det foreslås derfor, at der skal kunne pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Det foreslås endvidere, at hvis der ved en overtrædelse er opnået et økonomisk udbytte, kan udbyttet konfiskeres efter reglerne i straffelovens 9. kapitel. Kan der ikke ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmåling af en bøde således, at der fastsættes en forhøjet bøde i forhold til det vejledende bødeudgangspunkt.

Det foreslås desuden, at det alene er den, der forsætligt medvirker til overtrædelse af det foreslåede forbud kan pålægges strafansvar efter straffelovens bestemmelser om medvirken.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for staten, idet det bemærkes, at der kan være afledte økonomiske konsekvenser på Justitsministeriets område til politiets efterforskning af nye sager og eventuel efterfølgende domstolsbehandling. Udgifterne vurderes imidlertid at være af et så begrænset omfang, at de kan håndteres inden for de eksisterende rammer.

Det vurderes, at lovforslaget efterlever principperne for digitaliseringsklar lovgivning. De for lovforslaget særlige relevante er principperne 1 (enkle og klare regler), 5 (tryk og sikker datahåndtering) samt 7 (forebyggelse af snyd og fejl), som vurderes efterlevet.

Det vurderes, at lovforslaget ikke sætter begrænsninger for de registreredes rettigheder og ikke direkte berører, hvordan personhenførbare oplysninger skal behandles. Lovforslaget vurderes derfor at opfylde princippet om tryk og sikker datahåndtering, fordi tryk og sikker datahåndtering beror på institutionens afledte anvendelse af tekniske løsninger, og ikke beror på begrænsninger, som er sat i medfør af lovforslaget.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. af betydning, idet det bemærkes, at den produktionsbegrænsning, dvs. udbyderens mindre produktion af skriftlige opgavebesvarelser, der måtte blive tale om, vil set i forhold til det aktuelle marked, være yderst begrænset.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget er notificeret som udkast i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informations-samfundets tjenester (informationsproceduredirektivet), herunder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF (E-handelsdirektivet). Lovforslaget er endvidere notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF (servicedirektivet).

Med lovforslaget indføres et strafbelagt forbud mod udbud, herunder markedsføring, formidling eller salg, af opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp til eksaminander, der deltager i en prøve eller eksamen på en uddannelsesinstitution på Børne- og Undervisningsministeriets eller Uddannelses- og Forskningsministeriets områder.

Forbuddet udgør en restriktion i den frie bevægelighed for tjenesteydelser og er omfattet af Servicedirektivets artikel 16, stk. 1, og E-handelsdirektivets artikel 3, stk. 2. Idet forbuddet vurderes at kunne begrundes i hensynet til den offentlige orden, jf. E-handelsdirektivets artikel 3, stk. 4, litra a, nr. i, og servicedirektivets artikel 16, stk. 3, er disse direktiver ikke til hinder for forbuddet.

Forbuddet udgør endvidere en restriktion i den frie etableringsret, jf. TEUF artikel 49. Idet denne restriktion er begrundet i hensynet til den offentlige orden, og vurderes at være egnet til at opnå det formål, den forfølger, og ikke går videre end nødvendigt for at opnå dette formål, er retten til den frie etableringsret ikke til hinder for forbuddet.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 6. november 2019 til den 4. december 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Akademikerne, Akkrediteringsrådet, AK-Samvirke, Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, Ankestyrelsen, AOF Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, Arkitektskolen Aarhus, Astra – Center for Læring i Natur, Teknik og Sundhed, Borgerlige Studerende, B-SOSU, Børns Vilkår, Børne- og kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børnerådet, C3 (DJØF), Centralorganisationernes Fællesudvalg, CEPOS, Cevea, Copenhagen Business School – Handelshøjskolen, CO-Søfart, Dagshøjskoleforeningen, Danmarks Akkrediteringsinstitution, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Lærerforening, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Private Skoler – grundskoler & gymnasier, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Byggeri, Dansk Center for Undervis-

ningsmiljø, Dansk Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Friskoleforening, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Oplysnings Forbund, Dansk Skoleforening for Sydslesvig e. V., Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Advokater, Danske Døves Landsforbund, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske HF & VUC, Danske Landbrugsskoler, Danske Professionshøjskoler, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Skoleelever, Danske Studerendes Fællesråd, Danske SOSU-skoler, Danske Underviserorganisationers Samråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, De Danske Sprogcentre, De private sociale tilbud, Den uvildige konsulentordning på handicapområdet (DUKH), Den Nationale Videnskabsetiske Komité, Designskolen Kolding, Det Centrale Handicapråd, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, Det Kriminalpræventive Råd, Digitaliseringsstyrelsen, DJØF, DSB S-tog a/s, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nord Schleswig, Efterskoleforeningen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervsskolelederne, Erhvervsakademi Dania, Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademi Midt-Vest, Erhvervsakademi Sjælland, Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen, Fagligt Fælles Forbund, Finans Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Folkeligt Oplysnings Forbund, FORA, Forbundet af Offentlige Ansatte, Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD), Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsschefer i Danmark, Foreningen af tekniske og administrative tjenestemænd, Foreningen Frie Fagskoler, Foreningsfællesskabet Ligeværld, Forhandlingsfællesskabet, Forstanderkredsen for Produktionsskoler og Produktionshøjskoler, Fredericia Maskinmesterskole, Frie Skolers Lærerforening, Frit Forum, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening, HK/Kommunal, HK/Stat, Hovedstadens Ordblindeskole, Ingeniørforeningen, Institut for Menneskerettigheder, IT-Universitetet, Justitia, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Konservative Studerende, Kraka, Kriminalforsorgen, Københavns Erhvervsakademi, Københavns Kommune, Københavns Professionshøjskole, Københavns Universitet, Københavns Professionshøjskole (Tegnsprogs- og skrivetolkeuddannelsen), Landdistrikternes Fællesråd, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsforeningen af 10. Klaseskoler i Danmark, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsorganisationen i Danmark, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landssamråd for PPR-chefer, Lederne, Ledersamrådet, Le-

jernes Landsorganisation i Danmark, Lilleskolerne, LOF, Lærernes Centralorganisation, Lærerstuderendes Landskreds, Maskinmesterskolen i København, Maskinmesterstuderendes Landsråd, Maskinmestrenes Forening, Marstal Navigationsskole, MARTEC, Moderniseringsstyrelsen, Nationalt Center for kompetenceudvikling, Naturvidenskabernes Hus, Netværket for kostafdelinger, Ordblindeforeningen, Produktionsskoleforeningen, Professionshøjskolen Absalon, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Rektorkollegiet for de maritime uddannelser, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Rådet for Børns Læring, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-rådet), Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, Sammenslutningen af Unge Med Handicap, Selveje Danmark, SFR Skattefaglig Forening, SIMAC, Sjældne Diagnoser, Skatteankestyrelsen, Skolelederforeningen, Skole og Forældre, Skoleskibet Georg Stage, SMVDanmark, Socialpædagogernes Landsforbund, Studievalg Danmark, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, Svendborg Søfartsskole, Syddansk Universitet, Tekniq, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Udbetaling Danmark, Uddannelsesforbundet, Uddannelseslederne, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, Ungdomsskoleforeningen, Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening, UU Danmark, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, University College Nordjylland, University College Syddanmark, VIA University College, VUC Bestyrelsesforeningen, Ældre Sagen, Aalborg Universitet, Aarhus Maskinmesterskole og Aarhus Universitet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget er notificeret som udkast i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (informationsproceduredirektivet), herunder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF (E-handelsdirektivet). Lovforslaget er endvidere notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF (servicedirektivet).	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Bestemmelsen i § 1 fastsætter, at loven finder anvendelse på udbud, herunder markedsføring, formidling eller salg, af skriftlige opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at loven vil finde anvendelse på udbud, dvs. et tilbud om levering, af skriftlige opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp til aflægelse af prøver eller eksamener. Selve leveringen af den skriftlige opgavebesvarelse eller anden uretmæssig hjælp vil skulle ske på individuel anmodning. Loven vil også finde anvendelse, når udbyderen markedsfører, formidler, sælger de omtalte ydelser. Udbyderen vil kunne være en privat person eller en erhvervsvirksomhed, der udbyder, herunder markedsfører, formidler eller sælger, den omtalte ydelse.

Udbuddet vil typisk foregå online. Det kan enten være internetbaserede erhvervsvirksomhed med eventuelle fysiske

salgssted, eller det kan være en privat person, der indrykker en annonce på en hjemmeside.

Det afgørende for lovens anvendelse vil være, at der er tale om en udbyder, der har udbudt, herunder markedsført, formidlet eller solgt, de omfattede ydelser med det formål at hjælpe en eksaminand i eksamenssnyd.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

I den foreslåede § 2 defineres lovens centrale begreber.

Med det foreslåede § 2, nr. 1, defineres »prøver og eksamener« som prøver og eksamener efter bestemmelserne i de regler, der gælder for den pågældende uddannelse eller faget.

Prøvebegivenheden betegnes terminologisk »prøve«, mens det samlede udregnede resultat af en flerhed af prøver betegnes »eksamen«.

Prøveformen varierer på de enkelte uddannelsesområder og afspejler blandt andet uddannelsernes forskellighed med hensyn til faglige mål, praktiske vilkår og mulighed for at få de faglige mål og kompetencer i spil, som eksaminanden skal bedømmes på. Prøverne kan tilrettelægges som skriftlige, mundtlige, eller praktiske prøver eller kombinationer heraf, hvor det navnlig vil være den skriftlige prøveform, der vil indebære den største risiko for anskaffelse af uretmæssig hjælp. Endvidere kan prøverne tilrettelægges som individuelle prøver eller som en gruppeprøve.

Skriftlige opgavebesvarelser vil typisk være besvarelser, der anvendes i forbindelse med skriftlige prøver og større skriftlige opgaver, herunder interne prøver, hvor prøveresultatet medtælles i eksamensbeviset. Opgavebesvarelser, der afleveres som led i undervisningen, herunder besvarelser af terminsprøver og øvrige interne prøver, hvor prøveresultatet ikke medtælles i eksamensbeviset, samt skriftlige afleveringer, vil ikke være omfattet.

Der kan endvidere være en projektbesvarelse eller synopsis, der udarbejdes i forbindelse med en mundtlig prøve, eller prøver med samlet vurdering af et skriftligt produkt og en mundtlig præstation, som for eksempel studieretningsprojektet og studieområdeprojektet.

Med det foreslåede § 2, nr. 2, defineres begrebet »eksaminand« som en person, der aflægger en prøve eller eksamen. Det vil være personer, der er indskrevet på en uddannelse eller selvstuderende, der deltager i en prøve eller eksamen.

Med det foreslåede § 2, nr. 3, defineres begrebet »uretmæssig hjælp« som bistand til at overtræde prøve- og eksamensreglerne.

Det følger af det foreslåede § 2, nr. 3, *litra a*, at »uretmæssig hjælp« vil være, hvor der ydes en eksaminand bistand til at skaffe sig eller give andre eksaminander hjælp til besvarelse af en opgave stillet i forbindelse med aflæggelse af prøver eller eksamen, herunder kommunikation under prøven eller eksamen.

Det vil eksempelvis være, at eksaminand under en skriftlig prøve under tilsyn sender opgavesættet til en udenforstående og modtager en besvarelse eller dele af den mod betaling eller som vennetjeneste. Den, som udformer besvarelsen kan være en med familierelation til eksaminanden, en anden eksaminand som aflægger samme prøve eller en privatperson eller en erhvervsvirksomhed, som udbyder opgavebesvarelser. Denne form for uretmæssig hjælp kan også betegnes plagiat af andres arbejde.

Det følger af det foreslåede § 2, nr. 3, *litra b*, at »uretmæssig hjælp« vil være, hvor der ydes bistand til en eksaminand til at udgive andres arbejde som eksaminandens eget.

Det vil eksempelvis være, at eksaminanden modtager en andens besvarelse eller delvise besvarelse af et projekt (for eksempel et studieretningsprojekt) mod betaling eller som vennetjeneste og afleverer dennes besvarelse, der skal indgå i en prøve med samlet vurdering. Eksaminanden vil i denne sammenhæng have udgivet andres arbejde som sit eget, hvad angår det skriftlige produkt, og at eksaminanden selv skal levere den mundtlige præstation. Ved mundtlige prøver kan det forekomme, at eksaminanden udgiver en andens synopsis eller dele heraf som sit eget arbejde.

Det følger af det foreslåede § 2, nr. 3, *litra c*, at »uretmæssig hjælp« vil være, hvor der ydes bistand til en eksaminand til at anvende ikke-tilladte hjælpemidler.

Det vil eksempelvis være ved visse prøver, hvor der er begrænsninger af anvendelsen af internetadgang eller specifik funktionalitet i digitale hjælpemidler, for eksempel oversættelsesprogrammer, avancerede regneprogrammer eller andre hjælpemidler. Den uretmæssige hjælp vil i den forbindelse bestå i, at der ydes bistand til eksaminanden mod betaling eller som vennetjeneste til at få adgang til kilder eller programmer, som ikke er tilladte ved prøve- eller eksamensafleggelsen. Der vil ikke nødvendigvis være tale om plagiat.

Det følger af det foreslåede § 2, nr. 3, *litra d*, at »uretmæssig hjælp« vil være, hvor der ydes bistand til en eksaminand til at skaffe sig anden hjælp givet i direkte forbindelse med aflæggelse af prøver eller eksamener.

Bestemmelsen vil have et snævert anvendelsesområde og forudsættes alene anvendt ved de tilfælde, hvor den udbudte uretmæssige hjælp ikke er omfattet af lovforslagets § 2, nr. 3, *litra a-c*.

Det vil eksempelvis være ved en mundtlig prøve med forberedelsestid, at der under forberedelsestiden ydes eksaminanden bistand mod betaling eller som vennetjeneste til at besvare det stillede spørgsmål, og som eksaminanden anvender under den mundtlige fremlæggelse.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der anvendes samme terminologi for så vidt angår begrebet »uretmæssig hjælp« og afgrænses derved på samme måde som i de gældende prøve- og eksamensregler. Der vil i forhold til denne afgrænsning være tilgrænsende situationer, herunder faglig sparring, vejledning, privat undervisning, lektiehjælp, som normalt ikke vil betragtes som uretmæssig hjælp, der ikke vil være omfattet af lovens anvendelsesområde.

Det afgørende vil være, at der er ydet hjælp til en prøve- eller eksamenssituation, og som ifølge de gældende prøve- og eksamensregler anses for uretmæssig hjælp. I forhold til den situation, hvor f.eks. familiemedlemmer, der hjælper med lektier m.v., vil dette således ikke betragtes som uretmæssig hjælp.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Bestemmelsen i § 3 fastsætter, at der ikke må ske udbud, herunder markedsføring, formidling eller salg, af skriftlige opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp til eksaminander på en uddannelsesinstitution under Børne- og Undervisningsministeriet eller Uddannelses- og Forskningsministeriet til aflæggelse af prøver eller eksamener.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære et forbud mod udbud, herunder markedsføring, formidling eller salg, af skriftlige opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp til eksaminander, der deltager i en prøve eller eksamen på Børne- og Undervisningsministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets områder.

Forbuddet vil omfatte forhold, hvor markedsføringen, formidlingen eller salget af de skriftlige opgavebesvarelser sker med det formål at yde uretmæssig hjælp til eksaminanden med besvarelser, som vil blive anvendt i forbindelse med prøve- eller eksamensafleggelsen, herunder interne prøver hvor prøveresultatet medtælles i eksamensbeviset. Forbuddet vil ikke kun omfatte salg, men allerede når der sker udbud af salg af den uretmæssige hjælp.

Det afgørende vil være, at der sker udbud af salg af uretmæssig hjælp, der har til formål at bistå eksaminanden med at overtræde prøve- og eksamensreglerne. Det vil imidlertid ikke være afgørende, om udbuddet er sket til andre end eksaminanden, for eksempel et familiemedlem eller ven, hvis det efter en konkret bevisførelse kan lægges til grund, at formålet hermed er at skaffe en eksaminand uretmæssig hjælp.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det følger af det foreslåede *stk. 1*, at overtrædelse af § 3 straffes med bøde. Der skal ved udmålingen af bøde tages særligt hensyn til, om overtrædelsen er af grov eller gentagne karakter.

Ansvarssubjektet vil være den, der udbyder, herunder markedsfører, formidler eller sælger, den uretmæssige hjælp, hvorved der ydes bistand til overtrædelse af prøve- og eksamensreglerne.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at den, der overtræder et forbud efter § 3, vil kunne straffes med bøde.

Der vil der ved udmåling af bøden skulle tages særligt hensyn til, om denne har gjort sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse heraf. Det vil for eksempel være, hvis udbyderen gennem markedsføringen, formidlingen eller salget skaber en forventning hos eksaminanden om opnåelse af bestemt resultat, eksempelvis karakteren 12. Udbyderen kan i den forbindelse have stillet en garanti om opnåelse af en be-

stemt karakter ellers tilbagebetaling af beløbet. Der vil endvidere ved strafudmålingen skulle tages i betragtning, hvis der har været ført en intensiv markedsføring eller formidling med henblik på at øge salget af de omfattede ydelser. Da strafferammen for overtrædelse er bøde, straffes der ikke for forsøg, jf. straffelovens § 21, stk. 3.

Lovforslaget har ikke til formål at kriminalisere forhold, der normalt ikke betragtes som uretmæssig hjælp, som for eksempel faglig sparring, vejledning, privat undervisning, lektiehjælp.

Bødestrafpen vil i førstegangstilfælde, som udgangspunkt være mellem 5.000 kr. og 10.000 kr. pr. udbudt opgavebesvarelse. Der skal således foretages en absolut kumulation, hvorved der vil skulle ske en sammenlægning af bødestrafpen for de enkelte overtrædelser af forbuddet. Dette udgangspunkt vil svare til prisniveauet for det aktuelle marked for tilsvarende form for ydelse. I anden- og tredje gangstilfælde af overtrædelse forudsættes der ved udmålingen af bøderne, at der skal tages særligt hensyn til, om overtrædelsen er af grov karakter.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel (§§ 25-27).

Bestemmelsen i straffelovens § 25 fastslår den generelle regel, at juridiske personer kan straffes, når der er særlig hjemmel hertil. Bestemmelsen indeholder ikke i sig selv hjemmel til et sådant ansvar, men forudsætter, at det i eller i medfør af den pågældende lov er fastsat, at der skal være strafansvar for juridiske personer.

Bestemmelsen i straffelovens § 26 afgrænser kredsen af de ansvarssubjekter, der er omfattet af bestemmelser om strafansvar for juridiske personer. Strafansvaret omfatter efter straffelovens § 26, stk. 1, medmindre andet er bestemt, enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder. Strafansvaret efter straffelovens § 26, stk. 2, omfatter enkeltmandsvirksomheder, for så vidt disse navnlig under hensyn til deres størrelse, dvs. at de på gerningstidspunktet beskæftiger omkring 10-20 ansatte, og organisation kan sidestilles med de selskaber, der er nævnt i stk. 1.

Bestemmelsen i straffelovens § 27 fastsætter de nærmere betingelser for juridiske personers strafansvar. Efter bestemmelsen forudsætter strafansvar for en juridisk person, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere personer knyttet til den juridiske

person eller den juridiske person som sådan. Overtrædelser, der begås af medarbejdere i forbindelse med arbejdets udførelse, må som hovedregel anses for begået inden for virksomheden. Der kan dog forekomme overtrædelser begået af ansatte, som må anses for så fremmede eller uvedkommende i forhold til den juridiske person, at overtrædelserne ikke objektivt kan henføres til den juridiske persons virkefelt. Det kræves, at den pågældende skal være »knyttet til« den juridiske person. Denne betingelse er klart opfyldt, når der er tale om ledelse og ansatte. Fejl begået af personer med en anden tilknytning til den juridiske person kan dog efter omstændighederne også pådrage den juridiske person strafansvar, for eksempel i tilfælde, hvor ekstern bistand er knyttet til en virksomhed på en sådan måde, at den pågældende må anses for at have handlet på virksomhedens vegne.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, hvis den, der overtræder et forbud efter § 3, er en juridisk person, kan den juridiske person pålægges bødeansvar. Tiltalen vil i denne sammenhæng skulle rejses mod den juridiske person. Tiltale mod underordnede ansatte, herunder skribenter, skal i almindelighed ikke rejses, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Dette kan for eksempel være tilfældet, såfremt der er tale om en grov overtrædelse, som den underordnede ansatte har begået forsætligt og eventuelt på eget initiativ.

Uddannelsesinstitutionerne fører ved prøve- og eksamensafviklingen tilsyn med eksaminander for at kunne afgøre, hvorvidt en eksaminand har modtaget uberettiget hjælp i forbindelse med prøver og eksamen. En udbyder vil typisk blive opdaget, fordi en eksaminand er blevet pågrebet i at snyde, eksempelvis af den tilsynsførende. Det vil derfor almindeligvis være uddannelsesinstitutionen, der vil skulle indgive en politianmeldelse om overtrædelse af forbuddet. Forbuddet omfatter imidlertid også udbud af opgavebesvarelser m.v., hvor eksaminanden ikke har gjort brug af opgavebesvarelsen.

Enhver vil kunne indgive en politianmeldelse, herunder af Børne- og Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet, der er ressortansvarlige for de omfattede uddannelsesinstitutioner.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at hvis der ved en overtrædelse er opnået et økonomisk udbytte, vil udbyttet kunne konfiskeres efter reglerne i straffelovens 9. kapitel. Kan der ikke ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmåling af en bøde.

Bestemmelsen skal sikre, at gerningsmanden fratages en eventuel økonomisk fordel ved overtrædelserne, således at en overtrædelse af det foreslåede forbud ikke skal kunne betale sig. Dette medfører, at der ved fastsættelsen af bøden skal tages særskilt hensyn til en ved overtrædelserne opnået økonomisk fordel, hvis denne ikke kan konfiskeres efter reglerne i straffelovens 9. kapitel.

I de tilfælde, hvor en overtrædelse har medført et økonomisk udbytte, der ikke kan konfiskeres efter straffelovens regler herom, indebærer forslaget således, at der fastsættes en forhøjet bøde i forhold til det vejledende udgangspunkt for bødestrafpen. Den forhøjede bøde fastsættes herefter ved at lægge det skønnede økonomiske udbytte oven i den bøde, der bliver resultatet ved udmålingen af bøden, jf. *stk. 1*.

Det gælder, uanset om der er tale om en fysisk eller juridisk person.

I det omfang der ved en begået overtrædelse alene er tilsigtet - men ikke opnået - et økonomisk udbytte, udmåles der ikke en forhøjet bøde efter den foreslåede bestemmelse. Det samme gælder, hvis et eventuelt økonomisk udbytte ikke er kommet gerningsmanden til gode.

Det følger af det foreslåede *stk. 4*, at den, der forsætligt medvirker til overtrædelse af § 3, kan pålægges strafansvar efter straffelovens § 23.

Det følger af straffelovens § 23, *stk. 1*, at den for en lovovertrædelse givne straffebestemmelse omfatter alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen. Personer, der medvirker til overtrædelse af forbuddet f.eks. ved at markedsføre, formidle eller sælge, vil således kunne straffes efter straffelovens generelle bestemmelse om medvirken.

Det følger endvidere af straffelovens § 23, *stk. 2 og 3*, at straf for medvirken ved lovovertrædelser kan nedsættes henholdsvis bortfalde, når den medvirkende kun har villet yde en mindre væsentlig bistand eller styrke et allerede fattet forsæt, samt når medgerningsmandens medvirken skyldes uagtsomhed.

Da det foreslås, at der alene kan straffes for forsætlig medvirken, vil den foreslåede bestemmelse indebære, at der er tale om en afvigelse af det strafferetlige udgangspunkt i særlovgivningen om straf for uagtsomhed, jf. straffelovens § 19, hvilket også er udgangspunktet i den foreslåede lov. Den generelle bestemmelse om medvirken vil efter den foreslåede bestemmelse omfatte alle, det vil sige både fysiske og juridiske personer, der ved tilskyndelse, råd eller dåd forsætligt har medvirket til gerningen. Det vil betyde, at en juridisk person vil således kunne f.eks. straffes for forsætligt at have medvirket til en anden juridisk persons overtrædelse af et forbud efter § 3. Det kan for eksempel være tilfældet, når et webhotel, der mod betaling hoster en hjemmeside, hvorfra der erhvervsmæssigt udbydes opgavebesvarelser eller anden uretmæssig hjælp til eksaminander i forbindelse med prøve- og eksamensafleggelsen.

Der tilsigtes med lovforslaget, at der entydigt kan placeres et ansvar hos den, der vil have en økonomisk gevinst ved, at der udbydes bistand til overtrædelse af prøve- og eksamensreglerne.

Straffen vil kunne bortfalde for personer, der yder råd eller praktisk hjælp af underordnet betydning i forhold til overtrædelse af forbuddet, jf. straffelovens § 23, *stk. 3*.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 5, at børne- og undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Som følge af at lovforslaget er notificeret som udkast i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (informationsproceduredirektivet), herunder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF (E-handelsdirektivet), og at lovforslaget tillige er notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF (servicedirektivet), skal der afholdes en standstill-periode, som ikke er udløbet.

Eftersom udstedelse af nærværende lov vil skulle afhænge af udfaldet af notifikationsproceduren, foreslås det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Der henvises i øvrigt til afsnit 7 i de almindelige bemærkninger.

Til § 6

Det følger af den foreslåede § 6, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Loven gælder ikke, fordi undervisningsområdet er overtaget af såvel Færøernes Hjemmestyre som Grønlands Selvstyre.